

21.6.2017

Avoimen julkaisemisen periaatteet

1. Helsingin yliopistossa tutkimustulokset julkaistaan korkeatasoisissa tieteellisissä julkaisukanavissa.
2. Helsingin yliopiston piirissä tuotetut tieteelliset julkaisut¹ ovat lähtökohtaisesti avoimesti saatavilla. Avoimesti saatavilla oleva julkaisu on kenen tahansa luettavissa, milloin ja missä tahansa internetin kautta. Avoimen julkaisemisen vaade koskee kaikkia yliopistoyhteisön jäseniä ja heidän tuottamiaan tieteellisiä julkaisuja.
3. Kaikki yliopistossa tuotetut tieteelliset julkaisut rinnakkaistallennetaan yliopiston julkaisuarkisto HELDAAn. Tallentaminen tapahtuu Tuhat-tutkimustietojärjestelmän kautta. Rinnakkaistallennusvelvoite koskee myös julkaisuja, jotka on julkaistu suoraan avoimen tieteen periaatteiden mukaisesti toimivassa julkaisukanavassa (ns. kultainen malli). Yliopisto tekee tarvittaessa rinnakkaistallennuksen kirjoittajan tai kirjoittajien puolesta. Julkaisujen kattava tallentaminen HELDAan takaa yliopiston tutkimustoiminnan dokumentoinnin, pitkäaikaisen säilyvyyden ja jatkokäytön.
4. Helsingin yliopisto ei suosittele hybridijulkaisemista, jossa samalle julkaisijalle maksetaan sekä lehden tilausmaksu että maksu yksittäisen artikkelin avaamiseksi. Hybridijulkaiseminen saattaa kuitenkin olla perusteltua toistaiseksi, jos se jouduttaa siirtymistä täysin avoimeen julkaisemiseen. Yliopisto seuraa avoimen julkaisemisen kehittymistä sekä julkaisemisen kokonaiskustannuksia, ja ryhtyy ajoissa tarvittaviin toimiin tutkimuksen avoimuuden varmistamiseksi.
5. Helsingin yliopiston ylemmän korkeakoulututkinnon ja lisensiaatintutkinnon opinnäytteet sekä väitöskirjat julkaistaan yliopiston avoimessa digitaalisessa arkistossa HELDAssa.
6. Helsingin yliopisto tarjoaa koulutusta, tukea ja ohjeita avoimeen julkaisemiseen ja rinnakkaistallentamiseen. Koulutusta tarjotaan sekä opintojen osana että henkilöstökoulutuksena.
7. Helsingin yliopisto edellyttää, että tutkijat ottavat käyttöön ORCID-tunnisteen, liittävät tunnisteen omaan Tuhat-profiiliinsa ja hyödyntävät sitä tieteellisissä julkaisuissa ja muissa tuottamissaan tietoineistoissa.
8. Tieteellisten julkaisujen jatkokäyttöä ei rajoiteta tarpeettomasti ja käyttöehdot tuodaan selkeästi esille. Yliopisto suosittelee yleistä standardimuotoista koneluettavaa *Creative Commons*-lissenssiperheeseen kuuluvaa *CC BY*-lissenssin ajantasaista versiota. Lissenssisuositus koskee myös opinnäytteitä.
9. Tieteenalojen tarpeiden ja tekijänoikeussäädösten suomien mahdollisuuksien mukaan yliopiston tieteellisiä julkaisuja ja opinnäytteitä digitoidaan takautuvasti. Yliopisto edistää myös julkaisujen takautuvaa avaamista esimerkiksi rinnakkaistallennuksen ja väitöskirjojen takautuvan tallennuksen avulla.

¹ Tieteellisellä julkaisulla tarkoitetaan artikkeleita tieteellisissä lehdissä, sarjoissa, kirjoissa ja konferenssijulkaisuissa, erillisteoksissa sekä ylemmän korkeakoulututkinnon ja lisensiaatin- ja tohtorintutkintojen opinnäytteitä. Yliopiston linjauksia noudatetaan mahdollisuuksien mukaan myös monografiamuotoisessa (yksittäisteokset) tieteellisessä julkaisemisessa.